

Projekt

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA ŁĘDZINY

z dnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta Łędziny do roku 2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020, poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 3 pkt. 3, art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 z późn. zm.)

Rada Miasta Łędziny uchwała:

- § 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Miasta Łędziny do roku 2030 stanowiącą załącznik nr 1 do Uchwały.
- § 2. Traci moc uchwała Nr XL/266/08 Rady Miasta Łędziny z dnia 29.12.2008 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta Łędziny do 2020 roku oraz uchwała Nr XLVI/351/14 Rady Miasta Łędziny z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Łędziny do 2020 roku.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Łędziny.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

BURMISTRZ
Kryszyna Wróbel

16. 11. 2020

Podinspektor
Wydział Spraw Społecznych
Krzysztof Tworek

Główny Specjalista
Wydział Spraw Społecznych
A. Dyrcinińska
mgr Agnieszka Wyderka-Dyjeńska

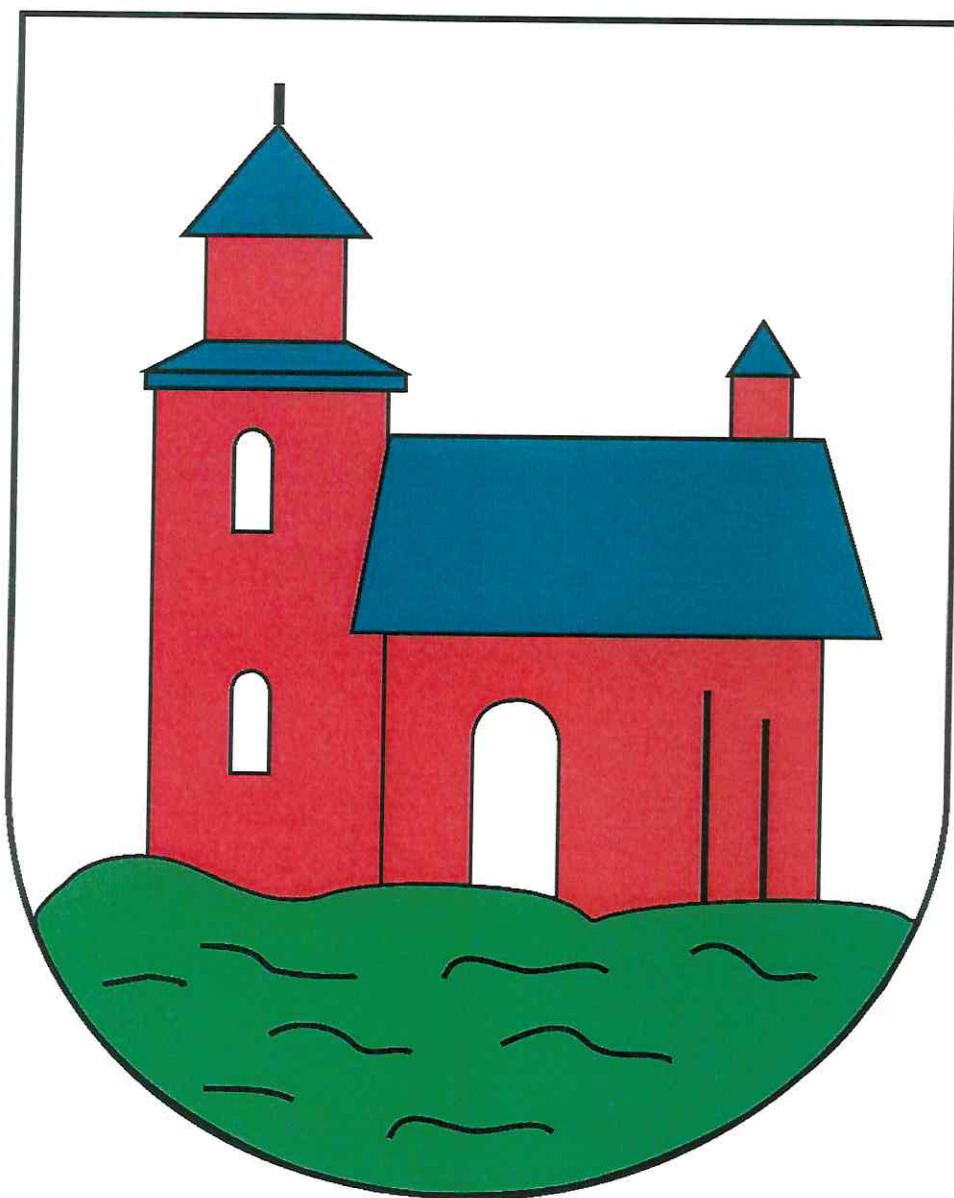
Sprawdzono pod względem
formalno-prawnym
Aleksandra Podgórną-Jasińską
advokat

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miasta Łęczyny

z dnia 2020 r.

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA ŁĘDZINY DO ROKU 2030

ŁĘDZINY 2020

Spis treści

1.	<i>Istota i znaczenie Strategii dla rozwoju Miasta</i>	3
2.	<i>Cele zarządzania strategicznego</i>	4
3.	<i>Charakterystyka sytuacji w Mieście</i>	5
4.	<i>Analiza SWOT/TOWS</i>	20
5.	<i>Kluczowe uwarunkowania rozwojowe Miasta</i>	24
6.	<i>Wizja i misja rozwoju Miasta – główne przesłanie rozwojowe</i>	25
7.	<i>Cele i kierunki rozwoju Miasta</i>	27
8.	<i>Komplementarność Strategii z politykami sektorowymi państwa, regionu i miasta</i>	34
9.	<i>Potencjalne źródła finansowania</i>	39
10.	<i>Wdrażanie Strategii oraz monitoring i aktualizacja</i>	40
11.	<i>Polityka promocji i komunikacji</i>	46
12.	<i>Potencjalne oddziaływanie dokumentu na środowisko</i>	48

1. Istota i znaczenie Strategii dla rozwoju Miasta

Dokument Strategii Rozwoju Miasta Łędziny do 2020, przyjęty Uchwałą nr XL/266/08 Rady Miasta Łędziny z dnia 29.12.2008 oraz zaktualizowany Uchwałą nr XLVI/351/14 Rady Miasta Łędziny z dnia 27.03.2014 w sprawie przyjęcia aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Łędziny do 2020 roku stanowi główny i nadrzędny dokument planistyczny w hierarchii planów i programów wdrażanych przez Miasto Łędziny. Zapisane w dokumencie priorytety i cele strategiczne koncentrowały się przede wszystkim na kwestiach infrastrukturalnych.

Obecnie, z uwagi na fakt, że mija rok 2020, wskazany w dokumencie strategicznym jako końcowy rok jego obowiązywania, z inicjatywy władz Miasta podjęte zostały prace nad przygotowaniem dokumentu. Dla większości założonych w poprzedniej wersji dokumentu projektów inwestycyjnych podjęte zostały działania i znaczna ich część jest już zrealizowana.

Ponadto, w samym mieście i jego otoczeniu (zarówno tym bezpośrednim, jak powiat i województwo) jak i dalszym (kraj, wspólnota UE) zaszły w międzyczasie zmiany rozlicznych uwarunkowań, takich jak: kwestie klimatyczne, modyfikacje prawa krajowego i unijnego, zmiany wyzwań polityki miejskiej (niekorzystne procesy migracyjne i demograficzne) utworzenie metropolii GZM.

W pracach nad strategią, w ocenie obecnego stanu miasta, w badaniach potrzeb, identyfikacji problemów oraz wypracowaniu kierunków rozwojowych, punktem wyjścia były kluczowe obszary rozwoju miasta, wypracowane na potrzeby poprzednich wersji dokumentu oraz zaktualizowane na potrzeby niniejszej jego wersji.

Konstrukcję dokumentu Strategii oparto na partycypacyjno-eksperckim modelu budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego – do współpracy nad tworzeniem dokumentu zaangażowano Urząd Miasta, radnych, jednostki organizacyjne, organizacje zrzeszające mieszkańców.

Zaktualizowana strategia rozwoju Łędzin jest dokumentem definiującym priorytety i cele rozwoju miasta w perspektywie 2030 roku, zawiera również listę najważniejszych projektów strategicznych, przewidywanych do realizacji w okresie obowiązywania Strategii. Rozwinięciem zapisów strategii będą programy wdrożeniowe zawierające bardziej szczegółowe i konkretne projekty.

2. Cele zarządzania strategicznego

Zadaniem władz samorządowych jest rozwój administrowanego obszaru i podniesienie jakości życia jego mieszkańców. Mając do dyspozycji ograniczoną przestrzeń oraz zasoby, władze samorządowe muszą dysponować nimi w sposób przemyślany i zaplanowany na wiele lat do przodu, często w czasookresie wykraczającym mocno poza pięcioletnią kadencję.

W tym systemie rozwoju lokalnego, to właśnie dokument długookresowej (co najmniej 10 lat) strategii rozwoju gminy (powiatu, miasta) pełni rolę przewodnią, wyznaczając kluczowe kierunki działania nie tylko dla władz samorządowych, ale także dla ich aktualnych i potencjalnych partnerów gospodarczych i społecznych. Strategia ta jest również narzędziem kreowania i zacieśniania współpracy z innymi podmiotami samorządowymi, prywatnymi i pozarządowymi w układzie zarówno lokalnym, jak i ponadlokalnym.

Strategia stanowi dla interesariuszy źródło informacji o kierunkach, w których zmierza jednostka samorządu terytorialnego na obszarze której funkcjonują, bądź zamierzają funkcjonować. Dokument strategiczny jest podstawą współpracy przy realizacji założonych w nim priorytetów i celów dla mieszkańców, instytucji, organizacji pozarządowych i społecznych, a także przedsiębiorstw prywatnych. Dokument strategiczny może być także płaszczyzną realizacji ich własnych projektów i inicjatyw.

3. Charakterystyka sytuacji w Mieście

Poniższy rozdział opracowano na podstawie następujących dokumentów:

- Raport o stanie Gminy Łęczyny za 2019 rok.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Łęczyny (Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXIX/216/2016 Rady Miasta Łęczyny z dnia 30 czerwca 2016r.) oraz projekt nowego Studium (2019).
- Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łęczyny na lata 2017-2020.

Korzystano również z danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Położenie

Gmina Łęczyny położona jest w środkowej części województwa śląskiego. Pod względem administracyjnym jest częścią powiatu bieruńsko-łędzkiego. Od północy sąsiaduje z Katowicami i Mysłowicami. Od strony zachodniej z Tychami. Część południowo-wschodnia to trzy gminy Imielin, Bieruń i Chełm Śląski należące do powiatu bieruńsko-łędzkiego. Gmina Łęczyny zajmuje obszar o powierzchni 3 104 hektarów. Obszar gminy pokrywa się z administracyjnymi granicami miasta Łęczyny, w skład którego wchodzi następujące obrębów geodezyjne: Blych, Centrum, Goławiec, Górki, Hołdunów, Rachowy, Ratusz, Smardzowice, Świniowy, Zamoście, Olszyce. Z wyjątkiem dzielnic Łęczyny i Hołdunów zabudowa koncentruje się ekstensywnie wzdłuż głównych ulic.

W Łęczynach można wyróżnić trzy podstawowe rodzaje zabudowy: współczesną - blokową, indywidualną jednorodziną oraz w niektórych dzielnicach rolniczą. Pomiedzy poszczególnymi dzielnicami rozciągają się pola, lasy i tereny przemysłowe, przy czym użytki rolne stanowią ok. 60% powierzchni gminy, a lasy ok. 15%. Charakterystycznym elementem lokalnej architektury jest osiedle około 600 domków fińskich z 1953 r. Gęstość zaludnienia w dzielnicach jest zróżnicowana, przy czym największa występuje w dzielnicach Łęczyny i Hołdunów, gdzie znajdują się również zabudowania wielorodzinne.

Teren Łęczyn wchodzi w skład dwóch jednostek fizyczno - geograficznych. Części: północno - zachodnia i północna miasta, obejmujące Hołdunów, Zamoście, Ratusz, Centrum, Blych i Smardzowice, leżą na pograniczu Wyżyny Śląskiej. Południowo - wschodnia część z Rachowami, Goławcem i Górkami, stanowi część Kotliny Oświęcimskiej. Na terenie Łęczyn występują dwa sztuczne ciek wodne - Potok Goławiecki i Potok Ławecki, zasilane przez

wody kopalniane (KWK "Piast-Ziemowit" Ruch "Ziemowit" i KWK „Wesoła”), należące do zlewiska Wisły.

Lędziny to także miejsce atrakcyjne turystycznie. Tutaj przebiegają szlaki turystyczne: szlak krawędziowy GOP z zachodu na wschód, szlak im. Jana Kudery od strony Bierunia przez Górki i Goławiec do Chełmu Śląskiego i tzw. szlak hołdunowski wiodący od strony Mysłowic Ławek przez Hołdunów w kierunku Imielina.

Demografia

Zgodnie z Raportem o stanie Gminy za rok 2019, sytuacja demograficzna miasta Lędziny na dzień 31.12.2019 r. przedstawia się następująco:

1. Urodzenia - 180 osób
2. Zgony - 176 osób
3. Statystyka stałych mieszkańców wg wieku i płci:
 - 0-18 lat - 3.356 osób
 - 19-60 lat (mężczyźni) - 4.776 osób
 - Powyżej 60 lat (mężczyźni) - 1.340 osób
 - 19-59 lat (kobiety) - 4.693 osoby
 - Powyżej 60 lat (kobiety) - 1.777 osób
- Suma: 15.942 osoby
4. Statystyka czasowych mieszkańców wg wieku i płci:

- 0-18 lat - 110 osób
- 19-65 lat (mężczyźni) - 149 osób
- Powyżej 65 lat (mężczyźni) - 7 osób
- 19-60 (kobiety) - 145 osób
- Powyżej 60 lat (kobiety) - 21 osób

Suma: 432 osoby

Uwarunkowania środowiskowe, struktura gruntów

Gmina zajmuje powierzchnię 3165 ha (32 km²), nie posiada zwartej przestrzennej zabudowy – między poszczególnymi dzielnicami rozciągają się pola, lasy i tereny przemysłowe.

Podział gruntów gminnych przedstawia się następująco:

- użytki rolne zajmują 60% powierzchni, w tym:
 - 37% stanowią grunty orne,
 - 17% stanowią łąki,
 - 4% stanowią pastwiska,
 - niecały 1% stanowią sady,
- lasy zajmują 16% powierzchni,
- pozostałe grunty i nieużytki zajmują 24% powierzchni.
- udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem: 0,7%

Powierzchnia gruntów komunalnych wg prawnych form użytkowania GUGiK (2019) zaprezentowana została w poniższej tabeli:

ogółem stan na 1.01	z wyłączenie m gruntów przekazan ych w użytkowan ie wieczyste	wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchom ości	przekazane w trwałe zarząd gminnym jednostkom organizacyjn ym	pozosta łe grunty zajęte pod drogi gminne	przekazan e w użytkowa nie wieczyste	w użytkowa niu wieczysty m osób fizycznych	w użytkowa niu wieczysty m osób prawnych	w użytkowaniu wieczystym spółdzielni mieszkaniow ych	w użytkowa niu wieczysty m pozostały ch osób
[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
461	438	369	8	61	23	19	0	2	2

Źródło: GUS, BDL

W Gminie Lędziny można wyróżnić następujące główne typy budynków:

- mieszkalne zabudowy jednorodzinnej oraz wielorodzinnej,
- użyteczności publicznej,
- sakralne,
- usług, przemysłu i handlu,
- o charakterze rolniczym.

Największą grupę stanowią budynki zabudowy jednorodzinnej oraz wielorodzinnej, których największe skupisko znajduje się w dzielnicach Lędziny i Hołodunów. W dzielnicy Hołodunów zlokalizowane jest także, wybudowane w latach 50. ubiegłego wieku osiedle liczące około 600 domków fińskich, które stanowią charakterystyczny element lokalnej architektury. Zgodnie z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic: Fredry, Hołodunowskiej i Gwarków w Lędzinach, wyznaczono sferę ochrony konserwatorskiej „A” obejmującą kolonię domków fińskich w Lędzinach – Hołodunowie.

Najbardziej znanym zabytkiem Lędzin jest kościół św. Klemensa (wybudowany w latach 1769-1772), znajdujący się na górze Klimont. Barokowy kościół przedstawiony jest na herbie Lędzin.

Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu.

Lędziny znajdują się całkowicie poza zasięgiem wyznaczonych i planowanych do powołania obszarów NATURA 2000. Najbliższym obszarem Natura 2000 wymienionym w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2011 roku Nr 25, poz. 133 z późniejszymi zmianami) jest obszar Stawy w Brzeszczach PLB120009 znajdujący się w odległości około 4,5 km od terenu miasta. Pozostałe obszary sieci Natura 2000 (zarówno ostoję ptasie jak i siedliskowe) znajdują się w jeszcze większej odległości od granic miasta Lędziny.

Obszary o znaczeniu regionalnym - korytarze ekologiczne i ostoje przyrodnicze:

- korytarz ekologiczny dla ssaków kopytnych K/LPK-LM/2 (Dolina Mlecznej) z fragmentami newralgicznymi, które ze względu na narażenie na utratę drożności wymagają szczególnej ochrony,
- obszar węzłowy dla ssaków kopytnych - Lasy Murckowskie,
- korytarz spójności obszarów chronionych „Mleczna” (M21);

- regionalna ostoja faunistyczna i florystyczno-mykologiczna Lasy Nadleśnictwa Katowice,
- regionalna ostoja florystyczno-mykologiczna Chełm Śląski - Błędów ze względu na występowanie zalotki większej (*Leucorrhinia pectoralis*), gatunku objętego ochroną ścisłą, ujętego na liście gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty).

W dotychczasowym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w Programie Ochrony Środowiska na lata 2016-2020 wskazano szereg obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, proponowanych do ochrony prawnej. Stan tych obszarów i obiektów uległ znaczącym zmianom; niektóre przestały istnieć. Pozostałe obszary i obiekty proponowane do ochrony prawnej:

- jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy obejmujący wzgórza Klimont i Klemensa;
 - jako użytki ekologiczne: a) mokradła w oddziale leśnym 155 z przedłużeniem do doliny Goławca,
b) mokradła przy ul. Dzikowej (powstałe na szkodach górniczych), c) podmokłe łąki i lasy na granicy z Bieruniem, d) wilgotne łąki i lasy na obszarze osiadań górniczych, e) zadrzewione i zakrzewione wyrobiska i wądoły na obrzeżach wzniesień (wzgórza Klimont i Klemensa oraz sąsiednie wzniesienia);
 - jako pomniki przyrody (drzewa okazałych rozmiarów): a) lipa drobnolistna przy ul. Zamoście (pozostało jedno z grupy dwóch drzew, b) zadrzewienie w obszarze ekotonalnym na granicy lasu w Zamościu składające się z dębów i olsz, c) dęby szypułkowe przy ul. Dzikowej, d) brzoza brodawkowata na terenie Ośrodka Zalew.
- powinny zachować funkcję ekologiczną, jednak decyzję o ewentualnym objęciu ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody należy poprzedzić szczegółową inwentaryzacją i waloryzacją przyrodniczą.

Warunki hydrogeologiczne, stan jakości wód podziemnych

Teren miasta, zgodnie z regionalizacją hydrogeologiczną zwykłych wód podziemnych (według Paczyńskiego), należy do regionu śląsko-krakowskiego (XII), subregionu górnośląskiego (XII2).

Zgodnie z podziałem Państwowej Służby Hydrogeologicznej na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) teren miasta znajduje się w obrębie JCWPd 145 (PLGW2000145), JCWPd 157 (PLGW2000157). Bardzo niewielka północno-wschodnia część miasta znajduje się w obrębie JCWPd 146 (PLGW2000146)

Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym.

W granicach administracyjnych miasta Łęczyny nie występują obszary i obiekty podlegające ochronie prawnej na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Atrakcyjność turystyczna, oferta kulturalna i rekreacyjna

Biorąc pod uwagę położenie w Aglomeracji Górnośląskiej gmina Łęczyny jest obszarem atrakcyjnym turystycznie, głównie ze względu na urozmaiconą rzeźbę terenu, znaczny stopień lesistości i istniejące obiekty rekreacyjno-wypoczynkowe. Niewątpliwie dobrym uzupełnieniem wspierającym i rozwijającym aspekt turystyczno-rekreacyjny gminy byłoby konsekwentne rozwijanie infrastruktury skierowanej wprost dla rowerzystów. Dotyczy to zarówno ścieżek rowerowych jak i pozostałych punktów uzupełniających infrastrukturę.

Przez Łęczyny przebiegają następujące szlaki turystyczne:

- szlak krawędziowy GOP z zachodu na wschód,
- szlak im. Jana Kudery od strony Bierunia przez Górki i Goławiec do Chełmu Śląskiego,
- szlak hołdunowski wiodący od strony Mysłowic Ławek przez Hołdunów w kierunku Imielina.

Na obszarze Miasta działają następujące ośrodki, stowarzyszenia i kluby sportowe:

- Ośrodek Rekreacyjno-Sportowy "Centrum" (wraz z krytą pływalnią),
- Miejski Klub Sportowy Łęczyny,
- Klub Tenisa Stołowego Łęczyny,
- Uczniowski Klub Sportowy Orka,
- Klub Szachowy Górnik Łęczyny,
- Klub Skatowy OSP Łęczyny,
- Polski Związek Wędkarski - Koło Nr 32,
- Pracownia Modelarstwa Lotniczego i Okrętowego LOK,
- Klub Żeglarski "Ziemowit",
- Koło Pszczelarzy.

W mieście istnieją różne obiekty rekreacyjne i sportowe:

- Ośrodek Rekreacyjno-Sportowy Centrum, w tym pływalnia, ul. Lędzińska 14,
- Ośrodek Rekreacyjno-Sportowy Nad Zalewem (w tym basen i korty tenisowe), a także:
- Stadion Miejski i skate-park, ul. Stadionowa 1.

Do innych obiektów rekreacyjnych i sportowych należą: boiska wielofunkcyjne (ul. Asnyka 6, przy szkołach podstawowych przy ul. Hołodunowskiej 72 i w Goławcu, boisko ze sztuczną trawą do siatkówki i mini piłki nożnej w Górkach), siłownie "pod chmurką" (pomiędzy osiedlem Centrum I i Centrum II, przy ul. Grunwaldzkiej, na terenie szkoły w Goławcu), place zabaw (przy wiadukcie na ul. Murckowskiej, na "Stawiskach", przy szkole w Goławcu, ul. Grunwaldzka, osiedle PKP, przy Szkole Podstawowej nr 3) oraz Plac Fitness przy ul. Kontnego.

Przewiduje się rozbudowę Ośrodka Wypoczynkowo-Rekreacyjnego „Zalew”. Rozbudowa ta wpisuje się w cele niniejszego dokumentu strategicznego.

Powierzchnia terenów zieleni (parków, zieleńców oraz terenów zieleni osiedlowej i ulicznej) wynosi 21,55 ha. Tereny zieleni obejmują: park spacerowo-wypoczynkowy (pow. 10 ha), dwa zieleńce (pow. 3,9 ha), zieleń uliczną (pow. 10 ha) i zieleń osiedlową (7,65 ha). Przy ul. Gajowej istnieje Rodzinny Ogród Działkowy „Ziemowit” (pow. 9,79 ha).

Na terenie gminy działa jedna Miejska Biblioteka Publiczna, która posiada filię przy ul. Hołodunowskiej 39. Główny budynek znajduje się przy ul. Lędzińskiej 86., z której to Biblioteki – zgodnie z danymi GUS skorzystało w 2019 r. – 1779 osób.

Na terenie gminy nie występują żadne kina, galerie i salony sztuki, brak też obiektów muzealnych. Znaczne niedobory infrastruktury kulturalnej i rekreacyjnej są niepokojące szczególnie w zestawieniu z dużą aktywnością części lokalnej społeczności.

Gospodarka, bezrobocie

Spośród funkcjonujących na terenie Gminy Lędziny zakładów przemysłowych, największą rolę odgrywa KWK Piast-Ziemowit Ruch Ziemowit (ul. Pokoju 4), zatrudniająca ponad 3,6 tys. osób. Zgodnie z planami rządowymi, kopalnia ma zostać wygaszona w 2037 roku, co stanowi w perspektywie najbliższych lat olbrzymie wyzwanie dla gminy, która musi podjąć wszelkie możliwe działania zapobiegające reperkusjom tego zjawiska.

Do innych ważniejszych przedsiębiorstw działających w mieście należą m.in.: Dyckerhoff Polska Sp. z o.o. (należąca do Grupy Buzzi Unicem - producent materiałów budowlanych) - Zakład Lędziny (ul. Hołodunowska 108) - zakład produkcyjny (produkcja

betonu towarowego), Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego Sp. z o.o. Ośrodki Pomiarów i Automatyki, Badań Środowiska i Zagrożeń Naturalnych oraz Kształcenia i Doskonalenia Kadr (ul. Lędzińska 8) - usługi badawczo-pomiarowe i doradcze, ekspertyzy głównie na rzecz górnictwa.

Największą liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wg sektora i klasyfikacji PKD na terenie gminy stanowią: przedsiębiorstwa związane z handlem hurtowym i detalicznym oraz z naprawą samochodów i motocykli (24%), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (prawie 15%), przedsiębiorstwa o charakterze usługowym oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, a także gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (10%). Wszystkie pozostałe sektory działalności obejmują w swej strukturze podmioty gospodarcze, których liczba kształtuje się poniżej 10% ogółu.

Zgodnie z danymi GUS, na terenie gminy w 2019 r. zarejestrowane było 1 347 podmiotów gospodarczych. Rodzaje podmiotów wg grup rodzaju działalności zaprezentowane zostały w poniższych tabelach.

Analizując dane w nich przedstawione zauważyć można, że liczba podmiotów gospodarki rejestrowanych w gminie utrzymuje się na stabilnym poziomie. W strukturze własnościowej zdecydowanie przeważają firmy prywatne (ponad 96% ogółu podmiotów). W sektorze prywatnym dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (ponad 71% ogółu podmiotów prywatnych), co odzwierciedla tendencje regionalne i krajowe.

Podmioty wg sektorów własnościowych (Rodzaje podmiotów gospodarki narodowej)	2017	2018	2019
podmioty gospodarki narodowej ogółem	1 259	1 312	1 347
sektor publiczny - ogółem	48	47	48
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	18	18	19
sektor publiczny - spółki handlowe	5	4	4
sektor prywatny - ogółem	1 204	1 257	1 289
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	832	884	914
sektor prywatny - spółki handlowe	83	87	89
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	10	8	9
sektor prywatny - spółdzielnie	3	3	3
sektor prywatny - fundacje	3	3	3
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne ogółem	29	28	29
przemysł i budownictwo	89	67	50
pozostała działalność	16	10	9
	73	57	41

Źródło: GUS, BDL

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ – Podmioty nowo zarejestrowane	2017	2018	2019
podmioty gospodarki narodowej ogółem	98	110	87
sektor publiczny - ogółem	1	0	1
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	1	0	1
sektor prywatny - ogółem	87	101	78
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	86	95	77
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	0	0	1
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	749	780	802

podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	75	78	80
podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	116,3	122,5	127,4
podmioty gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 49 osób na 10 tys. mieszkańców	6,5	6,5	6,5
podmioty gospodarze w sekcjach J-N na 1000 mieszkańców	23,3	24,1	25,4
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	58	66	52
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności	5,85	6,55	5,19
nowo zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej w sektorze prywatnym na 10 tys. mieszkańców	52	60	46
podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	91	103	82
nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	0	0	1
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	53	40	30
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców	495	526	544
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	49	53	54
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	7,68	8,25	8,64
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	1,90	1,84	1,90
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	19	18	19
udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON	7,1	5,1	3,7

Źródło: GUS, BDL

Bezrobotni zarejestrowani		2017	2018	2019
Bezrobotni zarejestrowani według gmin (dane półroczne)	stan w końcu grudnia	212	182	152
	ogółem			
	osoba			
	stan w końcu grudnia	125	108	87
	kobiety			
	osoba			
stan w końcu grudnia	87	74	65	
mężczyźni				
osoba				
stan w końcu grudnia	42	27	19	
do 25 roku życia				
osoba				
stan w końcu grudnia	78	55	40	
do 30 roku życia				
osoba				

	stan w końcu grudnia	powyżej 50 roku życia	osoba	61	57	47
	stan w końcu grudnia	długotrwale bezrobotni	osoba	97	71	45
Bezrobotni zarejestrowani wg płci	ogółem		osoba	212	182	152
	mężczyźni		osoba	87	74	65
	kobiety		osoba	125	108	87
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci	ogółem		%	2,0	1,7	1,4
	mężczyźni		%	1,5	1,3	1,1
	kobiety		%	2,5	2,2	1,8

Źródło: GUS, BDL

Liczba bezrobotnych i udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym systematycznie spada.

Lędziny są silnie związane z monokulturą górnictwem, w dobie restrukturyzacji tego sektora i wygaszenia kopalni w 2037 r. niezbędne są działania zmierzające do zróżnicowania struktury zatrudnienia mieszkańców i zmiany ich wykształcenia. Należy dążyć do uatrakcyjnienia warunków życia mieszkańców, tworzenia nowych miejsc pracy i przyciągania nowych inwestorów.

Na terenie Gminy działa 5 wysokoprodukcyjnych (powyżej 50 ha) gospodarstw rolnych. Największe gospodarstwa, których właściciele utrzymują się wyłącznie z produkcji rolnej znajdują się przede wszystkim na obszarze dzielnicy Lędziny i Górki.

Infrastruktura techniczna i społeczna

Układ drogowy miasta tworzą: droga ekspresowa S1 (droga krajowa), drogi powiatowe oraz drogi gminne i wewnętrzne (w tym posiadające nazwę).

Droga krajowa - ekspresowa S1 (o długości w granicach miasta 4,6 km), zarządca - Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, klasa techniczna - S, z węzłami Hołdunów (na skrzyżowaniu z drogą powiatową 5909S ul. Hołdunowska) i Olszyce (nowo oddanym do użytkowania na skrzyżowaniu z drogą powiatową 5928S ul. Zawiszy Czarnego, zrealizowanym przez inwestora prywatnego [Goodman Lędziny Logistics Centre]).

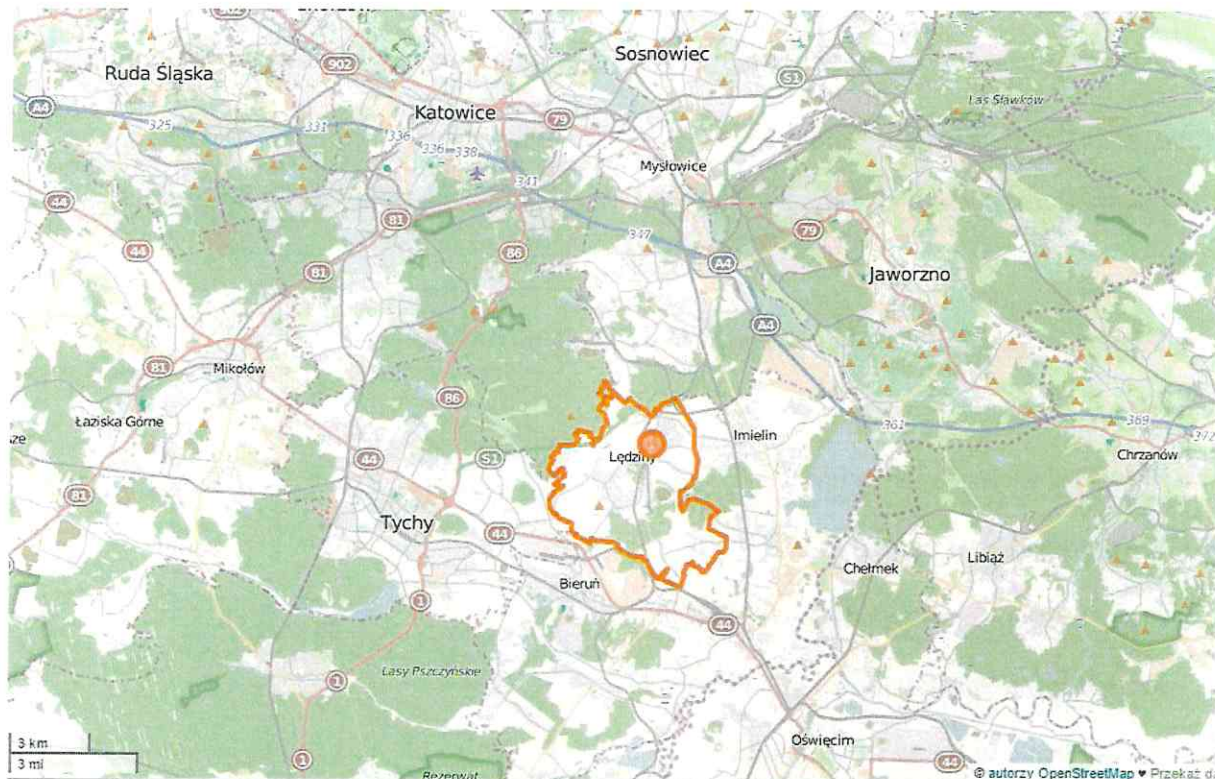
Drogi powiatowe - przez miasto przebiega 13. dróg powiatowych (składających się z 17 ulic), o długości 36,388 km, którymi zarządza Powiatowy Zarząd Dróg w Bieruniu. Czternaście spośród siedemnastu odcinków dróg powiatowych ocenionych zostało przez Powiatowy Zarząd Dróg w Bieruniu jako dobre, jeden odcinek (ulica Murckowska) jest w stanie średnim, jeden odcinek (ul. Zamoście) - dostatecznym, zaś stan trzech odcinków dróg (część ul. Ziemowita, ul. Oficerska, ul. Wygody [obecnie remontowana) oceniony został jako zły.

Drogi gminne (o długości 53 km) są w zróżnicowanym stanie technicznym. Brak odpowiedniej struktury podbudowy i nawierzchni dróg, jakość materiałów zastosowany do ich wykonania oraz samo ich wykonanie spowodowało znaczną degradację dróg. Na stan dróg istotny wpływ miało również wielokrotne zwiększenie natężenia ruchu i wzrost tonażu pojazdów oraz deformacje powstałe w wyniku eksploatacji węgla kamiennego.

Miasto znajduje się na trasie sieci infrastruktury technicznej o znaczeniu regionalnym: linii wysokiego napięcia 110 kV i gazociągu wysokiego ciśnienia oraz o znaczeniu

miejscowym - m.in. w zakresie linii elektroenergetycznych średniego napięcia i sieci wodociągowych.

Poniższy rysunek ukazuje lokalizację Miasta w kontekście głównych korytarzy transportowych regionu.

Źródło: OpenStreetView

Bazę materialną infrastruktury społecznej i komunalnej tworzą jednostki organizacyjne Gminy:

- Urząd Miasta Lędziny, ul. Lędzińska 55,

jednostki budżetowe:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lędzinach, ul. Lędzińska 47,

instytucje kultury:

- Miejska Biblioteka Publiczna w Lędzinach, ul. Lędzińska 86 (Biblioteka Centralna oraz Filia Nr 1, ul. Hołodunowska 39),
- Miejski Ośrodek Kultury w Lędzinach, ul. Hołodunowska 39,

placówki oświatowe:

- Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi Nr 1 w Łędzinach, ul. Stadionowa 1,
- Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi Nr 2 w Łędzinach, ul. Hołodunowska 20,
- Miejskie Przedszkole nr 3 w Łędzinach, ul. Paderewskiego 17,
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Karola Miarki w Łędzinach, ul. Paderewskiego 5,
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. G. Morcinka, ul. Hołodunowska 72,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. J. Ch. Ruberga w Łędzinach, ul. Hołodunowska 13,
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Św. Barbary w Łędzinach, ul. Goławiecka 36,

inne:

- Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej w Łędzinach, ul. Asnyka 2,

w tym:

- Przychodnia nr 1 ul. Fredry 17,
- Przychodnia nr 2 ul. Asnyka 2,
- Przychodnia Rejonowa nr 2 – filia Goławiec,
- Przychodnia Specjalistyczna ul. Pokoju 17,
- Zespół Pracowni Rehabilitacyjnych,
- Oddział Szpitalny Rehabilitacji Narządu Ruchu.
- Miejski Żłobek, ul. Paderewskiego 7, w budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 z 32 miejscami:
 - Oddział przy ulicy Paderewskiego 5A
 - Oddział przy ulicy Stadionowej 1

a także spółki prawa handlowego ze 100% udziałem Gminy:

- EKOREC Sp. z o.o., ul. Łędzińska 47 (w tym baza transportowa, ul. Fredry 98, administracja hotelu, ul. Pokoju 106, Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych - PSZOK, ul. Fredry 98),
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „PARTNER” Sp. z o.o., ul. Łędzińska 47 (m.in. odprowadzanie i oczyszczanie ścieków [Oczyszczalnia Ziemowit, Oczyszczalnia Hołodunów], budowa przyłączy kanalizacyjnych).

Miasto jest siedzibą jednostek powiatowych (ul. Lędzińska 24): Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, Punktu Obsługi Bezrobotnych i Filii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej a także Centrum Usług Społecznych przy ul. Lędzińskiej 20.

Miasto jest obsługiwane przez jednostki w Tychach (Urząd Skarbowy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Powiatowy Urząd Pracy, Punkt przyjmowania wniosków paszportowych, pogotowia: elektroenergetyczne, gazowe, ciepłownicze, wodno-kanalizacyjne, Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA, sąd rejonowy, prokuratura) oraz w Bieruniu (Starostwo Powiatowe, Punkt Obsługi Podatników Urzędu Skarbowego).

4. Analiza SWOT/TOWS

Analiza SWOT to jedno z podstawowych i najprostszych narzędzi analizy strategicznej. Pozwala na dokładną analizę wszystkich pozytywnych i negatywnych czynników, zarówno na zewnątrz, jak i wewnątrz badanej organizacji - w tym wypadku Miasta (Gminy) Łęczyny. Analiza SWOT łączy pozytywne i negatywne aspekty rozwoju Miasta, odpowiednio na zewnątrz (szanse i zagrożenia) i wewnątrz (mocne i słabe strony). Analiza ta pozwoli zestawić ze sobą pozytywne i negatywne czynniki wewnątrz oraz na zewnątrz Miasta Łęczyny.

Nazwa SWOT jest akronimem utworzony z pierwszych liter wyrazów, które określają cztery kategorie ww. czynników. Litera „S” oznacza angielskie słowo Strengths, czyli mocne strony, litera „W” angielskie słowo Weaknesses, a więc słabe strony. „O” oznacza po angielsku Opportunities, a więc szanse, z kolei litera „T”, jest skrótem od angielskiego Threats, czyli zagrożeń.

Poniższa tabela zawiera analizę SWOT opartą na wyliczeniu mocnych i słabych stron Miasta Łęczyny, jako obszaru objętego dokumentem strategicznym. Wskazano także najważniejsze szanse i zagrożenia. Analiza ta jest zaktualizowaną listą z poprzedniej wersji Strategii. Aktualizacja, w związku ze zmieniającymi się warunkami otoczenia została dokonana na etapie spotkania roboczego z przedstawicielami Urzędu Miasta i Radnymi Rady Miasta oraz konsultacji e-mailowych z partnerami lokalnymi (jednostki organizacyjne, organizacje społeczne, stowarzyszenia). Na jej podstawie określono następnie cele strategiczne i operacyjne.

MOCNE STRONY MIASTA	SŁABE STRONY MIASTA
• Położenie geograficzne; bliskość dużych ośrodków miejskich Aglomeracji Górnośląskiej, Krakowa oraz Beskidów; • Miejsce dobre do zamieszkania ze względu na warunki środowiskowe, duże nasycenie terenami zielonymi, relatywnie niskie ceny gruntów; • Brak zagrożenia powodziowego, ze względu na brak rzek przepływających przez miasto; • Niska przestępczość; niska stopa bezrobocia; lokalny rynek pracy zdeteminowany (uwarunkowany) przez dużych pracodawców w przemyśle węglowym i motoryzacyjnym; • Dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej, publicznej i prywatnej; • Dobra jakość nauczania i atrakcyjna oferta edukacyjna i opiekuńcza (dobrze wyposażone w pomoce dydaktyczne żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe, szkoła średnia), w tym klasy integracyjne i specjalistyczne; • Dostęp do ważnych szlaków komunikacyjnych o znaczeniu krajowym (droga ekspresowa S1 – kierunek Tychy-Pyrzowice oraz Mysłowice-Bielsko-Biała w perspektywie kilku lat); • Dobry poziom uzbrojenia technicznego gminy – wodociągi, gaz; • Stała rozbudowa ciągów pieszych i oświetlenia drogowego; • Dobre wyposażenie w sprzęt ratowniczy – jednostki OSP – bezpieczeństwo dla mieszkańców; • Rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna na terenie gminy; powstawanie urządzonych terenów i miejsc rekreacyjnych typu: place zabaw, siłownie napowietrzne, obiekty rekreacji, itp. • Dobre funkcjonująca komunikacja zbiorowa – ZTM; • Przewaga i rozwój niskiej zabudowy jednorodzinnej, duża dostępność atrakcyjnych terenów mieszkaniowych, polityka lokalna sprzyjająca zabudowie miejsc zapewniających ciszę i spokój oraz niski poziom hałasu;	• Mały obszar gminy objęty planem zagospodarowania przestrzennego; • Niska przepustowość dróg (ul. Lędzińska - przejazd kolejowy); • Negatywne oddziaływanie na drogi lokalne oraz budynki mieszkalne w związku z wydobyciem węgla w KWK Piast-Ziemowit ruch Ziemowit; • Zagrożenie dla bezpieczeństwa drogowego na terenie gminy przez ruch ciężarowy w związku dojazdem do KWK Piast-Ziemowit ruch Ziemowit; • Mało atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego, brak parków, miejsc integracji dla młodzieży, mała ilość ścieżek rowerowych; • Brak dostatecznie rozwiniętej sieci drogowej i kanalizacyjnej zwłaszcza na terenach obecnie niezagospodarowanych; • Wysokie koszty utrzymania placówek edukacyjnych; • Zaśmiecanie i dewastacja mienia publicznego; • Niedostateczne dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych; • Niedostateczna oferta mieszkaniowa; • Niska aktywność społeczna i gospodarza mieszkańców • Wymagające modernizacji zaplecze techniczne sali widowiskowej w Lędzinach; • Wysokie koszty utrzymania placówek edukacyjnych; • Niewielka ilość aktywnych organizacji pozarządowych zdolnych do realizacji zadań publicznych lub inicjatyw społecznych oraz pozyskująca środki zewnętrzne (pomimo dużej liczby NGO działających na terenie miasta);

• atut – duża liczba (63/100) osób w wieku produkcyjnym na terenie Metropolii - przewaga mieszkańców miasta w wieku produkcyjnym; • Utrzymująca się funkcja sypialna miasta wobec Aglomeracji Górnośląskiej (S-M); • Ograniczanie niskiej emisji i przechodzenie na odnawialne źródła energii w gospodarstwach domowych, rolnych i w gospodarce komunalnej; • Duża aktywność seniorów, silne więzi sąsiedzkie i otwartość na nowych mieszkańców; • Duża liczba organizacji pozarządowych; • Wysoki poziom wykształcenia nauczycieli; • Dostęp do opieki dla dzieci do lat 3 oraz objęcie wszystkich dzieci z gminy opieką przedszkolną • Wysoka jakość opieki społecznej; powstanie Centrum Usług Społecznych w Lędzinach w którym działa dzienny dom pomocy a także klub seniora; • Specjalistyczne Usługi w zakresie pomocy dzieciom i rodzinom z wrodzonymi zaburzeniami rozwojowymi spowodowanymi alkoholem i innymi substancjami toksycznymi; • dostęp do sieci wsparcia i usług specjalistycznych w zakresie interwencji kryzysowej; • kompleksowość usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych; • dostęp do bezpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców miasta	• Niewystarczająca ilość planów zagospodarowania przestrzennego skutkująca wydłużeniem procedury administracyjnej; • Brak odpowiedniej infrastruktury drogowej przy działkach inwestycyjnych;

SZANSE	ZAGROŻENIA
• Bliskość Specjalnej Strefy Ekonomicznej; • Rozbudowa infrastruktury Ośrodka „Zalew”; • Napływ nowych mieszkańców; • Rozbudowa mieszkalnictwa jednorodzinnego i wielorodzinnego; • Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań własnych gminy; • Budowa drogi ekspresowej S1 na odcinku Mysłówice – Bielsko-Biała; • Przygotowanie jak największej ilości terenów inwestycyjnych w najbliższym sąsiedztwie projektowanej drogi S1; • Rozwój komunikacji Metropolitalnej na terenie gminy; • Zagospodarowanie działek w centrum miasta; • Stworzenie centralnego punktu w mieście „serca miasta” jako miejsca integracji międzypokoleniowej; • rozbudowa infrastruktury szkolnej; • Przygotowanie infrastruktury do terenów inwestycyjnych; • Realizowane przez gminę projekty z zakresu budowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej; • Przygotowanie planu zagospodarowania przestrzennego – pozwalającego na sprzedaż działek; • tereny rozwojowe wokół węzła drogowego „Olszyce” • rozbudowa ścieżek rowerowych na terenie miasta;	• Wystąpienie szkód górniczych na terenach inwestycyjnych; • Zmiany w systemie prawnym; • Brak zainteresowania terenami inwestycyjnymi ze względu na brak infrastruktury; • Zwiększanie się oferty inwestycyjnej miast ościennych; • Likwidacja KWK Piast-Ziemowit ruch Ziemowit w roku 2037 - zwiększenie się liczby bezrobotnych osób na terenie miasta; • Zmieniające się przepisy prawa dotyczące edukacji generujące potrzebę dostosowania placówek oświaty do obowiązujących norm; • Zagrożenia epidemiczne.

5. Kluczowe uwarunkowania rozwojowe Miasta

Wizja rozwoju Łędzin oraz obserwacja kierunków przemian w mieście i jego otoczeniu pozwalają na sformułowanie kluczowych uwarunkowań rozwoju miasta:

1. Budowanie konkurencyjnej pozycji miasta poprzez wykorzystywanie szans i kreowanie nowych wartości rozpoznawalnych w bliższym i dalszym otoczeniu.

Chodzi w szczególności o poprawę pozycji i rozpoznawalności miasta w powiecie i aglomeracji poprzez wyeksponowanie jego wyróżników oraz przyciąganie nowych zasobów (inwestorów, mieszkańców, organizacji non profit, środków finansowych, wydarzeń kulturalnych) wpływających na jego rozwój.

2. Rozwijanie nowych, innowacyjnych i wspieranie istniejących funkcji gospodarczych i społecznych bazujących na kapitale ludzkim, geograficznym i środowiskowym.

Chodzi o sprawienie, aby lokalne podmioty gospodarcze otwarły się w jak największym stopniu na otoczenie oraz zachowywały się elastycznie w stosunku do zmieniających się potrzeb rynku. Ponadto warto zauważyć nowe możliwości związane z rozwojem w bezpośrednim sąsiedztwie miasta ponadregionalnego układu transportowego oraz coraz większych wymagań bogacących się mieszkańców w stosunku do usługodawców. Należy pamiętać o młodych osobach wchodzących na rynek pracy, aby umożliwić im wsparcie w zakresie przedsiębiorczości i rozwoju zawodowego.

3. Pogłębianie dialogu społecznego i wciąganie coraz większej liczby mieszkańców w działania mające na celu szeroko pojęty rozwój miasta.

Chodzi o wyzwolenie szeroko rozumianej aktywności mieszkańców i równoległe wspieranie ich działań przez władze lokalne. Drzemiący w mieszkańcach potencjał może być źródłem pozytywnych zmian i poprawy standardu życia wszystkich mieszkańców.

6. Wizja i misja rozwoju Miasta – główne przesłanie rozwojowe

Wizja rozwoju Łędzin do 2030

Wizja rozwoju Gminy stanowi opis pożądanego stanu rzeczywistości lokalnej w perspektywie 2030 roku. Określa stan docelowy, do którego dążyć będzie cała wspólnota Gminy, tj. władze samorządowe Gminy oraz ich partnerzy (lokalni oraz ponadlokalni), wykorzystując przy tym możliwości płynące z własnych atutów (Mocne strony) i szans pojawiających się w otoczeniu (Szanse).

Łędziny 2030 jako miasto:

1) będące „miastem komfortowym” - zapleczem mieszkalnym aglomeracji, zwłaszcza sąsiednich wielkich ośrodków miejskich (Katowice, Tychy, Mysłowice) - atrakcyjnym miejscem osiedlania się, gdzie kompleksowo zaspokajane są potrzeby mieszkańców miasta poprzez:

- wysoką jakość przestrzeni publicznej,
- dobry stan środowiska przyrodniczego w porównaniu z większymi miastami centrum aglomeracji – czyste powietrze, tereny zielone,
- zapewnienie oferty kulturalnej, edukacyjnej, mieszkaniowej i rekreacyjnej,
- zagwarantowanie bezpieczeństwa publicznego, socjalnego i zdrowotnego,
- zintegrowanie ich wokół wspólnych inicjatyw,
- działania równoważące rynek pracy.

2) gdzie władze publiczne wykorzystują zaangażowanie społeczników, działaczy i liderów lokalnych, inspirują mieszkańców do działalności na rzecz wspólnego dobra – „małej ojczyzny” i wspierają inicjatywy oddolne,

3) godzące wysoką jakość życia z trwałym i zrównoważonym rozwojem gospodarczym opartym o:

- przedsiębiorczość i pomysłowość kapitału ludzkiego jakim są mieszkańcy, którzy niezależnie od wieku ciągle rozwijają się doskonaląc swoje kwalifikacje,
- napływ inwestycji zewnętrznych,

- wsparcie lokalnej przedsiębiorczości i postaw przedsiębiorczych mieszkańców,
- rozwój wyspecjalizowanych usług wysokiej jakości takich jak: medyczne, budowlane, logistyczne, socjalne i edukacyjne.

4) **aktywnie wykorzystujące położenie geograficzne, ogólnokrajową i wojewódzką sieć komunikacyjną i poszukujące nowych szans pojawiających się w otoczeniu**, oferujące dogodne warunki dla napływu nowych mieszkańców oraz inwestorów, gotowe do konkurencji o środki zewnętrzne dla wsparcia realizacji swoich projektów rozwojowych.

Misja Gminy Łędziny

Misją Gminy Łędziny jest wspieranie realizacji wizji „Łędziny 2030”.

Misja Gminy wskazuje generalny kierunek jej rozwoju, będąc osią wokół której buduje się cele strategiczne i operacyjne. **Zgodnie z Misją, władze samorządowe pełnią rolę inicjatora dla realizacji przedsięwzięć zgodnych ze „Strategią Rozwoju Gminy Łędziny do roku 2030”, a podejmowanych przez różne podmioty życia społecznego, kulturalnego i gospodarczego – liderów lokalnych, organizacje pozarządowe, inne instytucje publiczne, przedsiębiorców.**

7. Cele i kierunki rozwoju Miasta

OBSZAR PRIORYTETOWY 1:

RYNEK PRACY, PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

W ramach Obszaru wykorzystano doświadczenia warsztatów aktualizujących dokument strategiczny w 2014 r. Celem niniejszej aktualizacji przeprowadzono również konsultacje zapisów z radnymi, pracownikami jednostek miejskich, organizacjami pozarządowymi.

Na podstawie zaktualizowanej Analizy SWOT **zdiagnozowano obszar priorytetowy pod kątem istniejących problemów.**

W Obszarze Priorytetowym 1 wskazano następujące problemy:

1. Brak możliwości należytego wykorzystania terenów inwestycyjnych wskutek objęcia niewystarczającego obszaru Gminy miejscowymi planami zagospodarowania.
2. Słaba infrastruktura drogowa – niedostateczny poziom skomunikowania terenów przeznaczonych pod inwestycje, a także zły stan nawierzchni dróg.
3. Brak wsparcia dla sektora MŚP – brak ulg, wydawanie pozwoleń na stawianie obiektów wielkopowierzchniowych.
4. Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych i mających trudności w poruszaniu się – niewiele obiektów użyteczności publicznej przystosowanych do obsługi osób niepełnosprawnych, chodniki z wysokimi krawężnikami.
5. Niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych – bariera rozwoju turystyki i rekreacji na terenie miasta.
6. Problem przejazdu kolejowego na styku ulic Hołodunowskiej i Lędzińskiej: ciągłe korki w centralnej części miasta; unormowanie ruchu kolejowego kopalni.
7. Słabe skomunikowanie Lędzin z ościennymi gminami i aglomeracją z wykorzystaniem komunikacji publicznej – niewiele połączeń autobusowych, kursujące zbyt rzadko, trudność z dojazdem i wyjazdem z miasta dla osób nieposiadających samochodu.
8. Infrastruktura sportowo-rekreacyjna Lędzin wymagająca modernizacji.
9. Monokultura węglowa – na obecną chwilę kopalnia jest największym pracodawcą, zatrudnia najwięcej mieszkańców, jednak już wiadomo, że zgodnie z planami rządowymi będzie wygaszana w roku 2037. Może to spowodować błyskawiczną pauperyzację mieszkańców i ich marginalizację.

**W ramach Obszaru Priorytetowego 1 sformułowano do realizacji
CEL STRATEGICZNY 1: Gmina atrakcyjna biznesowo, środowiskowo i
osadniczo.**

Jako **CELE OPERACYJNE** realizujące **CEL STRATEGICZNY 1** w **OBSZARZE PRIORYTETOWYM 1** wyznaczono:

1. Poprawa istniejącej infrastruktury drogowej gminy.
2. Poprawa jakości infrastruktury publicznej na terenie miasta.
3. Rozwój nowej sieci drogowej, komunikującej tereny inwestycyjne i mieszkaniowe.
4. Objęcie strategicznych obszarów gminy Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego.
5. Poprawa jakości komunikacji publicznej na terenie gminy.
6. Wzrost konkurencyjności MŚP i promocja rodzimej przedsiębiorczości.
7. Promowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży.
8. Zmniejszenie długotrwałego i dziedzicznego bezrobocia na terenie gminy.
9. Tworzenie warunków dla inwestorów zewnętrznych i rozwoju przedsiębiorczości lokalnej.
10. Poprawa efektywności energetycznej i jakości powietrza na terenie gminy.

Wskaźniki spełnienia wyznaczonych celów operacyjnych będą mierzone na poziomie Projektów Strategicznych. Wyznaczono wskaźniki w rozdziale 10 niniejszej Strategii.

OBSZAR PRIORYTETOWY 2:

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA I OBYWATELSKA

Na podstawie zaktualizowanej Analizy SWOT zdiagnozowano obszar priorytetowy pod kątem istniejących problemów.

W Obszarze Priorytetowym 2 wskazano następujące problemy:

1. Mała aktywność organizacji społecznych i stowarzyszeń – organizacje nie uczestniczą w realizacji zadań publicznych na terenie miasta, problemem jest też niski poziom startów w konkursach grantowych.
2. Rozproszenie celów i brak współpracy organizacji społecznych i stowarzyszeń – organizacje nie współpracują i nie tworzą wspólnych inicjatyw.
3. Problemy lokalowe organizacji społecznych i stowarzyszeń – organizacje na terenie miasta mają trudności z zapleczem technicznym i lokalowym.
4. Niski poziom aktywności obywatelskiej mieszkańców.

W ramach Obszaru Priorytetowego 2 sformułowano do realizacji CEL STRATEGICZNY 2: Gmina wspierająca zaangażowanie społeczne mieszkańców i stowarzyszeń

Jako **CELE OPERACYJNE** realizujące **CEL STRATEGICZNY 2** w **OBSZARZE PRIORYTETOWYM 2** wyznaczono:

1. Wzmocnienie potencjału organizacji społecznych i stowarzyszeń.
2. Rozwój dialogu obywatelskiego.
3. Wzrost zaangażowania mieszkańców w działalność organizacji społecznych i stowarzyszeń.
4. Rozwój współpracy samorządu z organizacjami społecznymi i stowarzyszeniami.
5. Wzmocnienie postaw proaktywnych poprzez działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży.

Wskaźniki spełnienia wyznaczonych celów operacyjnych będą mierzone na poziomie Projektów Strategicznych. Wyznaczono wskaźniki w rozdziale 10 niniejszej Strategii.

OBSZAR PRIORYTETOWY 3

KULTURA, SPORT, TURYSTYKA

Na podstawie zaktualizowanej Analizy SWOT **zdiagnozowano obszar priorytetowy pod kątem istniejących problemów.**

W Obszarze Priorytetowym 3 wskazano następujące problemy:

1. Niewystarczające zaplecze techniczne – brakuje specjalistycznego wyposażenia, które mogłoby uatrakcyjnić imprezy organizowane na terenie miasta.
2. Słaba aktywność młodzieży – niskie zaangażowanie w działania kulturalne, niskie zainteresowanie działalnością społeczno-kulturalną i sportową.
3. Niewystarczająca edukacja artystyczna mieszkańców.

W ramach Obszaru Priorytetowego 3 sformułowano do realizacji

CEL STRATEGICZNY 3: Gmina o bogatej ofercie kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej

Jako **CELE OPERACYJNE** realizujące **CEL STRATEGICZNY 3** w **OBSZARZE PRIORYTETOWYM 3** wyznaczono:

1. Wsparcie lokalnego środowiska artystycznego.
2. Wsparcie działalności organizacji krzewiących kulturę fizyczną, sekcji i klubów sportowych.
3. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej i kulturalnej.
4. Rozwój edukacji artystycznej mieszkańców.
5. Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym.
6. Aktywizacja osób młodych – promowanie kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży.

Wskaźniki spełnienia wyznaczonych celów operacyjnych będą mierzone na poziomie Projektów Strategicznych. Wyznaczono wskaźniki w rozdziale 10 niniejszej Strategii.

OBSZAR PRIORYTETOWY 4

EDUKACJA

Na podstawie zaktualizowanej Analizy SWOT zdiagnozowano obszar priorytetowy pod kątem istniejących problemów.

W Obszarze Priorytetowym 4 wskazano następujące problemy:

1. Niski poziom motywacji nauczycieli – problem przekłada się na pracę z dziećmi i zaangażowanie w nią.
2. Przyzwyczajenie do bogatej oferty związanej z realizowanymi projektami unijnymi.
3. Wysoka liczba nauczycieli – trudna do utrzymania w kontekście niżu demograficznego.
4. Niska świadomość wartości wykształcenia wśród mieszkańców – przekłada się to na niski odsetek mieszkańców korzystających z kształcenia ustawicznego.
5. Niski poziom kształcenia w szkołach na podstawie zewnętrznych rankingów – co wpływa na atrakcyjność miasta jako dobrego miejsca do zamieszkania.
6. Niewystarczająca edukacja w dziedzinie kultury, sportu, zdrowia.

W ramach Obszaru Priorytetowego 4 sformułowano do realizacji

CEL STRATEGICZNY 4: Gmina o wysokiej jakości ofercie edukacyjnej

Jako CELE OPERACYJNE realizujące CEL STRATEGICZNY 4 w OBSZARZE PRIORYTETOWYM 4 wyznaczono:

1. Wzmocnienie potencjału nauczycieli
2. Promocja wykształcenia jako wartości
3. Wzrost zaangażowania młodzieży w działalność obywatelską
4. Dostosowanie oferty edukacyjnej lędzińskich placówek oświatowych do zmian zachodzących w gospodarce
5. Wzmocnienie funkcji wychowawczej szkoły
6. Wzrost zaangażowania rodziców w życie szkoły

Wskaźniki spełnienia wyznaczonych celów operacyjnych będą mierzone na poziomie Projektów Strategicznych. Wyznaczono wskaźniki w rozdziale 10 niniejszej Strategii.

OBSZAR PRIORYTETOWY 5

POLITYKA SPOŁECZNA I OCHRONA ZDROWIA

Na podstawie zaktualizowanej Analizy SWOT **zdiagnozowano obszar priorytetowy pod kątem istniejących problemów.**

W Obszarze Priorytetowym 5 wskazano następujące problemy:

1. Problem niedostatecznej dostępności specjalistycznych usług zdrowotnych oferowanych na terenie miasta.
2. Problem alkoholu w przestrzeni publicznej – przekłada się to na obniżenie poziomu bezpieczeństwa na terenie gminy, a także obniżenie atrakcyjności turystycznej miasta.
3. Degradacja mienia publicznego – zniszczone mienie publiczne świadczy o trudnościach w utrzymaniu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, jak również nie zachęca do odwiedzania miasta w celach rekreacyjnych i turystycznych.
4. Problem starzejącej się społeczności Łędzin – brak rodzin wielopokoleniowych, wiele osób napływowych, migracja osób młodych, co powoduje obciążenie MOPS i MZOZ na terenie miasta.
5. Problem bezpieczeństwa na terenie Łędzin - brak bezpieczeństwa w godzinach wieczornych, pojawiające się grupy młodzieży (także spoza miasta, np. pseudokibice) zachowujące się agresywnie.

W ramach Obszaru Priorytetowego 5 sformułowano do realizacji

CEL STRATEGICZNY 5: Gmina o wysokiej jakości ofercie społecznej i rozwiniętym systemie ochrony zdrowia

Jako **CELE OPERACYJNE** realizujące **CEL STRATEGICZNY 5** w **OBSZARZE PRIORYTETOWYM 5** wyznaczono:

1. Rozwój i specjalizacja oferty zdrowotnej gminy, szczególnie w zakresie usług rehabilitacyjnych.
2. Tworzenie warunków dla skutecznej interwencji społecznej.
3. Wzrost współpracy w zakresie pomocy społecznej i ochrony zdrowia między MOPS i MZOZ a organizacjami pozarządowymi.
4. Rozwój usług dla osób starszych na terenie miasta, a także rozwój infrastruktury dostępnej dla osób starszych.

Wskaźniki spełnienia wyznaczonych celów operacyjnych będą mierzone na poziomie Projektów Strategicznych. Wyznaczono wskaźniki w rozdziale 10 niniejszej Strategii.

8. Komplementarność Strategii z politykami sektorowymi państwa, regionu i miasta

Polityka rozwoju kształtowana jest przez dokumenty różnych szczebli, poczynając od europejskiego - nadrzędnych dokumentów europejskich określających zasady Europejskiej Polityki Spójności i filozofię przydzielania środków na działania rozwojowe, w tym na rozwój lokalny.

Najważniejszy z punktu widzenia Europejskiej Polityki Spójności dokument: Strategia Europa 2020 oparta została na trzech priorytetach:

- rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach,
- promocji gospodarki oszczędzającej zasoby, zielonej i konkurencyjnej,
- wspieraniu gospodarki o wysokim zatrudnieniu, sprzyjającej spójności społecznej i terytorialnej.

Niniejszy dokument Strategii jest spójny z tymi założeniami – koncentruje się w dużej mierze na priorytetach środowiskowych, a także wspieraniu spójności społecznej i terytorialnej na obszarze gminy.

Dokumenty strategiczne szczebla krajowego

Polska perspektywa działań na rzecz zrównoważonego i odpowiedzialnego rozwoju gospodarczego została sformułowana w przyjętej przez rząd Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (SOR).

Wytyczne odnośnie głównych kierunków rozwoju wskazuje także długookresowa strategia rozwoju kraju *Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności*. Podstawowe priorytety SRK, koncentrujące główne działania i wyznaczające kierunki interwencji, mające na celu przyspieszenie procesów rozwojowych to (1) sprawne i efektywne państwo, (2) konkurencyjna gospodarka, (3) spójność społeczna i terytorialna.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030)

Działania w SOR zostały skoncentrowane na trzech celach, powiązanych z celami Strategii Europa 2030:

(I) Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną

(II) Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony

(III) Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarstwu oraz obszarach horyzontalnych, wpływających na osiągnięcie celów Strategii: Kapitał ludzki i społeczny, Cyfryzacja, Transport, Energia, Środowisko, Bezpieczeństwo narodowe.

Z punktu widzenia Strategii Rozwoju Miasta Łędziny do roku 2030, istotny jest dokument wdrażający SOR w województwie, a mianowicie: **Program dla Śląska**. Program dla Śląska to jeden z kluczowych projektów strategicznych realizowanych w ramach Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Ogłoszony został 21 grudnia 2017 r. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej odpowiedzialne jest za koordynację wdrażania Programu. Głównym celem **Programu dla Śląska** jest doprowadzenie do zmiany profilu gospodarczego regionu i stopniowe zastępowanie tradycyjnych sektorów gospodarki, takich jak górnictwo i hutnictwo, nowymi przedsięwzięciami w sektorach bardziej produktywnych, innowacyjnych i zaawansowanych technologicznie.

Program realizuje ponadto **sześć celów szczegółowych**:

1. Wzrost innowacyjności przemysłu i inwestycji rozwojowych w regionie.
2. Zwiększenie aktywności zawodowej i podniesienie kwalifikacji mieszkańców regionu.
3. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego.
4. Rozwój i modernizacja infrastruktury transportowej.
5. Wykorzystanie potencjału województwa śląskiego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju oraz rozwój innowacji w energetyce.
6. Poprawa warunków rozwojowych miast woj. śląskiego.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030).

Kluczowym dokumentem, który operacjonalizuje ustalenia SOR określone w filarze rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, i którego rozstrzygnięcia są istotne przy opracowywaniu strategii rozwoju województwa jest Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030). KSRR 2030 identyfikuje cele polityki regionalnej oraz działania i zadania, jakie dla ich osiągnięcia powinien podjąć rząd, samorzady oraz pozostałe podmioty zaangażowane w tę politykę. Pozostałe obszary tematyczne zostały zoperacjonalizowane w ramach 8 Strategii Zintegrowanych.

W KSRR 2030 wyznaczone zostały następujące Obszary Strategicznej Interwencji (OSI):

- obszary zagrożone trwałą marginalizacją,
- miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze,

- wschodnia Polska,
- Śląsk.

Zapisy powyższych dokumentów są ważne dla aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Łęczyny, m.in. w zakresie delimitacji obszarów strategicznej interwencji czy instrumentów prowadzenia polityki rozwoju. **Powyższe dokumenty szczebla krajowego są spójne z założeniami Strategii Rozwoju Miasta Łęczyny do roku 2030.** Przewiduje ona następujące, wspólne z ww. cele strategiczne:

CEL STRATEGICZNY 1: Gmina atrakcyjna biznesowo, środowiskowo i osadniczo.

CEL STRATEGICZNY 4: Gmina o wysokiej jakości ofercie edukacyjnej

CEL STRATEGICZNY 5: Gmina o wysokiej jakości ofercie społecznej i rozwiniętym systemie ochrony zdrowia

Dokumenty strategiczne szczebla regionalnego

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie (projekt)

Obecnie trwają prace nad aktualizacją dokumentu strategicznego województwa, który będzie dokumentem w naturalny sposób nadrzędnym nad dokumentem strategicznym szczebla gminnego. Łęczyny w Strategii „Śląskie 2020+” wyznaczone zostały jako bezpośrednie otoczenie funkcjonalne (BOF) Metropolii Górnośląskiej, subregion centralny.

Jako wizję województwa śląskiego w perspektywie 2020+ przyjęto „województwo śląskie będzie regionem zrównoważonego i trwałego rozwoju stwarzającym mieszkańcom korzystne warunki życia w oparciu o dostęp do usług publicznych o wysokim standardzie, o nowoczesnej i zaawansowanej technologicznie gospodarce oraz istotnym partnerem w procesie rozwoju Europy wykorzystującym zróżnicowane potencjały terytorialne i synergię pomiędzy partnerami procesu rozwoju.” Osiągnięcie wizji wymaga działań prowadzonych w czterech obszarach priorytetowych:

- Obszar priorytetowy A - nowoczesna gospodarka;
- Obszar priorytetowy B - szanse rozwojowe mieszkańców;
- Obszar priorytetowy C - przestrzeń;
- Obszar priorytetowy D - relacje z otoczeniem.

Celami operacyjnymi mającymi swoje odzwierciedlenie w Strategii Rozwoju Miasta Łęczyny do roku 2030 są odpowiednio:

- A.2. Otwarty i atrakcyjny rynek pracy – CEL STRATEGICZNY 1: Gmina atrakcyjna biznesowo, środowiskowo i osadniczo.
- B.3. Harmonia społeczna i wysoki kapitał zaufania oraz dogodne warunki życia mieszkańców - CEL STRATEGICZNY 2: Gmina wspierająca zaangażowanie społeczne mieszkańców i stowarzyszeń oraz CEL STRATEGICZNY 3: Gmina o bogatej ofercie kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej
- C.1. Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska - CEL STRATEGICZNY 1: Gmina atrakcyjna biznesowo, środowiskowo i osadniczo.
- C.3. Wysoki poziom ładunku przestrzennego i efektywne wykorzystanie przestrzeni - CEL STRATEGICZNY 1: Gmina atrakcyjna biznesowo, środowiskowo i osadniczo.

Powiązanie programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy

Na moment opracowywania niniejszego dokumentu (październik 2020 r.) Gmina Łęczyny dysponuje następującymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi, które należy uznać za dokumenty wdrażające na szczeblu operacyjnym cele założone w Strategii i których cele i założenia są z nim spójne:

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łęczyny

Zgodnie z podjętą Uchwałą XXXVIII/295/17 Rady Miasta Łęczyny z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łęczyny na lata 2017 – 2020 w gminie obowiązuje Lokalny Program Rewitalizacji Miasta.

Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) Miasta Łęczyny na lata 2017-2020 stanowi dokument określający politykę gospodarczą, przestrzenną i społeczną Miasta do roku 2020. Zawiera opis aktualnej sytuacji społecznej, przestrzennej i gospodarczej miasta, diagnozę obszarów wymagających rewitalizacji, opis planowanych zadań gospodarczych, społecznych i przestrzennych, plan finansowy, oczekiwane wskaźniki osiągnięć oraz opis monitoringu, zarządzania i sposobów.

- Założenia Planu są spójne przede wszystkim z celami strategicznymi
- CEL STRATEGICZNY 1: Gmina atrakcyjna biznesowo, środowiskowo i osadniczo.

- CEL STRATEGICZNY 2: Gmina wspierająca zaangażowanie społeczne mieszkańców i stowarzyszeń.

Program Ochrony Środowiska dla gminy Łędziny na lata 2016 - 2020 z perspektywą do 2030 roku

Założenia Strategii, zwłaszcza jej Celu Strategicznego 1, Gmina atrakcyjna biznesowo, środowiskowo i osadniczo - są spójne z założeniami przedstawionymi w „Programie ochrony środowiska gminy Łędziny”, gdzie zakłada się szereg celów i zadań do realizacji mających służyć poprawie środowiska przyrodniczego.

9. Potencjalne źródła finansowania

Realizacja Strategii przewiduje wykorzystanie różnych źródeł finansowania. Znaczna ilość środków na realizację zadań będzie pochodziła ze środków europejskich. Należy jednak brać pod uwagę kształt przyszłej polityki spójności, która nie będzie w całości zająć się ze wszystkimi zadaniami obejmującymi rozwój gminy. Mniejszy nacisk będzie położony na kwestie infrastrukturalne, np. drogi, większy na środowisko, odnawialne źródła energii, projekty badawczo-rozwojowe przedsiębiorstw. Ponadto, wzrośnie znaczenie instrumentów zwrotnych w stosunku do bezzwrotnych dotacji.

Dla realizacji celów Strategii w takim układzie podstawowe znaczenie ma budżet Miasta Łęczyny. Kluczową rolę odgrywają również źródła zewnętrzne, także środki przedsiębiorstw prywatnych przy projektach podejmowanych w kooperacji.

W nowym horyzoncie czasowym Strategii można uznać, że do głównych źródeł finansowania celów dokumentu strategicznego należą m.in.:

- środki własne samorządu terytorialnego - budżet Gminy Łęczyny;
- środki innych jednostek samorządu terytorialnego, w tym:
 - środki Metropolii GZM w ramach Funduszu Solidarności,
 - środki Województwa Śląskiego – w ramach organizowanych konkursów grantów i dotacji dla podmiotów z obszaru Łęczyn oraz w ramach Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego,
 - współfinansowanie przez inne gminy czy powiaty, przy projektach partnerskich;
- środki pochodzące z budżetu państwa;
- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej (m.in. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności);
- fundusze europejskie na cele związane z transformacją regionów pogórnich - Fundusz Sprawiedliwej Transformacji);
- inne środki zagraniczne (m.in. Norweski Mechanizm Finansowy, Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego);
- fundusze pochodzące z międzynarodowych instytucji finansujących, takich, jak np. Europejski Bank Inwestycyjny, Bank Światowy;
- fundusze prywatnych uczestników projektów partnerskich w ramach Strategii.
- konkursy ofert, granty i dotacje rządowe (ministerstw) np. w dziedzinie kultury, turystyki, sportu, rewitalizacji.

10. Wdrażanie Strategii oraz monitoring i aktualizacja

Procedury monitoringu i aktualizacji niniejszego dokumentu strategicznego zostały zaproponowane na podstawie już funkcjonujących w Mieście i Urzędzie Miasta rozwiązań, a mianowicie w powiązaniu z dokumentem *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łęczyny na lata 2017-2020*.

Dokument ten, będący w istocie jednym z dokumentów szczebla operacyjnego wdrażających Strategię, został przeanalizowany i zatwierdzony przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, podczas konsultacji przed jego uchwaleniem. Przyjęte w nim rozwiązania organizacyjne należy więc uznać jako optymalne i uwzględniające specyfikę Miasta Łęczyny.

Strategia Rozwoju będzie wdrażana i zarządzana przez władze gminy (organ wykonawczy), przy współpracy i partycypacji partnerów lokalnych, którzy zostali zaproszeni do jej współtworzenia. Są to przede wszystkim:

- radni Rady Miasta (organ uchwałodawczy),
- przedstawiciele właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych Urzędu Miasta,
- przedstawiciele stowarzyszeń i organizacji społecznych działających na obszarze Miasta,
- przedsiębiorcy.

Instytucją odpowiedzialną za wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie Urząd Miasta Łęczyny. Za realizację poszczególnych projektów odpowiedzialni będą właściwi beneficjenci (w większości Gmina Łęczyny i partnerzy). W przypadku projektów własnych Gminy oraz jednostek organizacyjnych gminy, przygotowanie i wdrożenie projektu spoczywać będzie na pracownikach właściwych referatów Urzędu Miasta lub dyrektorach właściwych jednostek organizacyjnych.

Komórką UM Łęczyny odpowiedzialną za obsługę procesu monitoringu i wdrażania Strategii Rozwoju Miasta Łęczyny do roku 2030 będzie Wydział Spraw Społecznych UM Łęczyny.

Wydział będzie:

- pierwszym punktem kontaktu dla partnerów i interesariuszy Strategii, w tym dla przedstawicieli Zespołu Rozwoju Lokalnego, o którym mowa w dalszej części niniejszego rozdziału;
- odpowiadał za tworzenie bazy potencjalnych projektów strategicznych i jej systematyczne aktualizowanie;
- gromadził sprawozdania z realizacji poszczególnych projektów strategicznych i postępów w realizacji całego programu, a następnie przekazywał Zespołowi Rozwoju Lokalnego i Burmistrzowi Miasta zbiorcze sprawozdanie z realizacji Strategii wraz z ewentualnym wnioskiem o konieczności aktualizacji dokumentu. Na podstawie otrzymywanych danych, Burmistrz Miasta będzie corocznie przedstawiał Radzie Miasta informację o stopniu realizacji Strategii Rozwoju, przy okazji Raportu o stanie gminy;
- odpowiadał za pozyskiwanie niezbędnych danych umożliwiających monitoring programu, a następnie ich przetwarzanie i przygotowywanie dla Zespołu ds. Rozwoju Lokalnego raportu o stanie realizacji Strategii.

Celem wdrażania Strategii oraz prowadzenia monitoringu realizacji jej celów powołany zostanie zarządzeniem Burmistrza Gminy Zespół ds. Rozwoju Lokalnego. Skład Zespołu odzwierciedlać będzie przekrojowy i partnerski charakter dokumentu strategicznego. Zespół będzie opiniował zgłaszane mu projekty strategiczne (inwestycyjne i nie inwestycyjne) gminy i pozostałych interesariuszy pod kątem wpływu zadań na proces. Na spotkaniach dyskutowane będą ewentualne wnioski o rozszerzeniu zaplanowanych projektów strategicznych bądź ich modyfikacji.

Ze względu na długookresowy (10 lat) charakter dokumentu, wdrażanie *Strategii Rozwoju Miasta Łęczyny do 2030* jest procesem ciągłym i wymagającym stałego monitorowania. Wdrażaniu programu towarzyszyć musi jego ciągła ewaluacja, prowadzona w oparciu o pozyskiwane informacje dotyczące skutków prowadzonych działań i ich odbioru społecznego. Niniejszy dokument strategiczny poddawany będzie systematycznej, okresowej analizie i ocenie oraz będzie w razie potrzeby aktualizowany w zakresie dostosowania do zmieniających się uwarunkowań. Do zmieniających się uwarunkowań zaliczyć należy m.in. możliwość wyznaczenia innych niż identyfikowane obecnie priorytetów rozwoju bądź celów strategicznych, co wiązało będzie się z koniecznością przeprowadzenia ponownej analizy społeczno-gospodarczej i konsultacji z zainteresowanymi podmiotami i

mieszkańcami. Do monitorowania, oceny realizacji Strategii Rozwoju Miasta Łędziny i jego aktualizacji służyć będzie niniejszy system wdrażania, przede wszystkim forum współpracy pomiędzy podmiotami realizującymi Strategię, jakim będzie Zespół ds. Rozwoju Lokalnego, oraz analiza osiąganych wskaźników produktów, rezultatów i oddziaływania.

Wydział Spraw Społecznych UM Łędziny będzie ściśle współpracował w zakresie monitorowania Strategii z Zespołem ds. Rozwoju Lokalnego, w obradach którego winni uczestniczyć przedstawiciele Rady Miasta, jednostek miejskich, partnerów społecznych (stowarzyszenia, kluby sportowe). Podejście partycypacyjne w procesie rewitalizacji zakłada aktywne uczestnictwo środowisk lokalnych, przedsiębiorstw, instytucji, grup nieformalnych, organizacji pozarządowych, jak również podmiotów zewnętrznych (instytucje regionalne, krajowe). W terminie ustalonym w Zarządzeniu Burmistrza powołującym Zespół zwoływane będą spotkania robocze, podczas których weryfikowane i analizowane będą wszystkie aspekty związane z wdrażaniem Strategii, w szczególności:

- osiągalność zakładanych wskaźników,
- wpływ realizacji poszczególnych projektów strategicznych na przyjęte cele i priorytety,
- harmonogram realizowanych przedsięwzięć,
- możliwości budżetowe gminy do dalszej realizacji Strategii.

W przypadku znacznej dysproporcji pomiędzy założeniami Strategii a realnymi efektami jej realizacji, Zespół ds. Rozwoju Lokalnego podejmie kroki zmierzające do odwrócenia niekorzystnych czynników. Jeżeli zaistnieje konieczność aktualizacji dokumentu, Burmistrz po zasięgnięciu opinii Zespołu ds. Rozwoju Lokalnego zorganizuje konsultacje społeczne z partnerami zaangażowanymi w realizację Strategii. W kolejnym kroku propozycja zaktualizowanej strategii przedłożona zostanie do konsultacji Radzie Miasta. Po opracowaniu kompletnego dokumentu aktualizacja zostanie przyjęta uchwałą Rady Miasta.

Poniższy katalog wskaźników będzie służył pomiarowi postępu w realizacji przyjętych celów operacyjnych i wyznaczonych w ich ramach projektów strategicznych. Zaproponowano wskaźniki produktu i rezultatu, aby pod koniec okresu realizacji strategii możliwe było jak najbardziej miarodajne skwantyfikowanie stopnia realizacji celów dokumentu. Katalog wskaźników jest zbiorem otwartym i będzie istniała możliwość jego uzupełnienia w toku wdrażania Strategii, zarówno za pośrednictwem programów operacyjnych realizowanych równoległe przez Miasto Łędziny (np. Program Gospodarki

Niskoemisyjnej, Lokalny Program Rewitalizacji). Poza ww. wskaźnikami, zaproponowano także ogólne wskaźniki oddziaływania, dla poziomu całego dokumentu.

Wskaźniki zostały zaproponowane pod kątem miarodajności, ale także dostępności danych, dzięki czemu możliwe będzie regularne ich mierzenie według czytelnych kryteriów i w oparciu o wiarygodne, ogólnodostępne źródła, jak np. statystyka publiczna (GUS), projekty ze środków zewnętrznych realizowane przez Miasto, jednostki organizacyjne czy partnerów lokalnych (projekty te wyposażone są we własny, miarodajny katalog wskaźników), czy też ustawowa działalność sprawozdawcza Gminy wyrażona w dorocznym Raporcie o stanie Gminy.

Wskaźniki w ramach Obszaru Priorytetowego 1:

CEL STRATEGICZNY 1: Gmina atrakcyjna biznesowo, środowiskowo i osadniczo.

- Liczba miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- % miasta objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.
- Stopa bezrobocia.
- Liczba kilometrów wyremontowanych dróg.
- Liczba kilometrów nowo wybudowanych dróg.
- Liczba osób pracujących do liczby osób w wieku produkcyjnym.
- Poziom zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
- Liczba nowo założonych działalności gospodarczych.
- Liczba zewnętrznych podmiotów inwestujących na terenie gminy.
- Liczba odnowionych obiektów infrastruktury publicznej.
- Liczba budynków publicznych pozbawionych barier architektonicznych.
- Liczba obiektów poddana termomodernizacji.
- Liczba obiektów, w których zastosowano OZE.

Wskaźniki w ramach Obszaru Priorytetowego 2:

CEL STRATEGICZNY 2: Gmina wspierająca zaangażowanie społeczne mieszkańców i stowarzyszeń

- Liczba zarejestrowanych stowarzyszeń.
- Ilość zrealizowanych przez stowarzyszenia projektów.
- Ilość środków przekazanych przez samorząd stowarzyszeniom i organizacjom społecznym na realizację zadań publicznych.
- Liczba wolontariuszy w stowarzyszeniach i organizacjach społecznych.
- Liczba stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców.
- Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych.
- Ilość oddolnych inicjatyw obywatelskich.

Wskaźniki w ramach Obszaru Priorytetowego 3:

CEL STRATEGICZNY 3: Gmina o bogatej ofercie kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej

- Ilość imprez organizowanych w gminie o charakterze lokalnym
- Ilość imprez organizowanych w gminie o charakterze regionalnym
- Ilość osób korzystających z oferty placówek kulturalnych gminy

- Liczba uczestników imprez kulturalnych i sportowych
- Poziom nakładów na kulturę i sport
- Liczba osób korzystających z biblioteki publicznej
- Liczba imprez kulturalnych promujących kulturę wysoką

Wskaźniki w ramach Obszaru Priorytetowego 4:

CEL STRATEGICZNY 4: Gmina o wysokiej jakości ofercie edukacyjnej

- Liczba dzieci korzystających z zajęć pozalekcyjnych
- Liczba studentów na 1000 mieszkańców
- Liczba osób z wykształceniem wyższym na 1000 mieszkańców
- Liczba osób dorosłych korzystających z edukacji w formach szkolnych i pozaszkolnych

Wskaźniki w ramach Obszaru Priorytetowego 5:

CEL STRATEGICZNY 5: Gmina o wysokiej jakości ofercie społecznej i rozwiniętym systemie ochrony zdrowia

- Liczba pracowników socjalnych na 1000 mieszkańców
- Liczba rodzin korzystających ze wsparcia
- Liczba inicjatyw stowarzyszeń i organizacji społecznych w zakresie pomocy społecznej
- Liczba osób realizujących kontrakty społeczne
- Liczba nowootwartych poradni specjalistycznych
- Liczba osób korzystających z opieki zdrowotnej w gminie

Poza wskaźnikami dla zamierzeń strategicznych realizowanych w ramach programu określić można również wskaźniki oddziaływania, tj. korzyści planowane do osiągnięcia wskutek realizacji całego dokumentu strategicznego w perspektywie długookresowej, należą do nich:

- Poprawa atrakcyjności warunków zamieszkania w gminie dla obecnych i potencjalnych mieszkańców.
- Poprawa jakości kapitału ludzkiego w gminie.
- Poprawa atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej gminy.
- Wzrost jakości życia w całej gminie.
- Poprawa estetyki gminnego krajobrazu.

Mimo, że co do zasady wskaźniki oddziaływania są niemierzalne i stanowią odzwierciedlenie subiektywnych odczuć obywateli, można wskazać następujące mierzalne wskaźniki, świadczące o skuteczności wdrażania Strategii jako całościowego planu długoterminowego. Pozytywne skutki realizacji celów strategicznych podniosą atrakcyjność społeczno-gospodarczą całego miasta:

- Wzrost liczby mieszkańców gminy [osoba].
- Wzrost wskaźników salda migracji – osiągnięcie przewagi zameldowań nad wymeldowaniami.
- Wzrost liczby podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy [szt.]

Wszystkie wskaźniki można monitorować na bazie danych GUS, jednak nie częściej niż w okresie corocznym (dane GUS aktualizowane są maksymalnie 1 raz w roku).

11. Polityka promocji i komunikacji

Komórką UM Łęczyny odpowiedzialną za promocję i komunikację oraz monitoring Strategii Rozwoju Miasta Łęczyny do roku 2030 będzie Wydział Spraw Społecznych UM Łęczyny.

Ponadto na stronie internetowej UM Łęczyny widniała będzie obsługiwana przez ww. Wydział stała zakładka informująca o postępach we wdrażaniu Strategii Rozwoju. Za pośrednictwem strony będzie można także zgłaszać pomysły związane z kolejnymi projektami strategicznymi.

Niniejszy dokument strategiczny przed przyjęciem przez Radę Miasta skonsultowany został zarówno z jej członkami, jak i przedstawicielami samorządu i społeczności lokalnej. Po przeanalizowaniu zgłoszonych uwag i konstruktywnej dyskusji opracowano ostateczną wersję dokumentu, uwzględniającą wszystkie zastrzeżenia. Po przyjęciu dokumentu przez Radę Miasta należy w kolejnym kroku przedstawić treść programu wszystkim zainteresowanym podmiotom.

Kampania informacyjna zawierała będzie co najmniej następujące działania:

- Umieszczenie na plakatach i/lub ulotkach informacji o przyjęciu zaktualizowanego dokumentu strategicznego wraz z podaniem źródła internetowego do elektronicznej wersji dokumentu. Proponuje się kolportaż plakatów/ulotek na terenie jednostek organizacyjnych.
- Umieszczenie informacji o przyjęciu dokumentu Strategii Rozwoju Miasta Łęczyny do 2030 r. na stronie internetowej gminy oraz w gazecie lokalnej.

Prawidłowo realizowana w ramach programu polityka promocyjno-informacyjna powinna zapewnić:

- wyjaśnienie mieszkańcom lub innym grupom interesariuszy korzyści płynących z wdrażania poszczególnych celów operacyjnych, kierunków działań i projektów strategicznych,
- dostęp do informacji na temat ewentualnych problemów związanych z wdrażaniem Strategii.

Konieczne jest systematyczne przekazywanie informacji na temat podejmowanych działań i osiąganych wskaźników produktu i rezultatu, np. w formie Raportu o stanie gminy, ale także mogą być to np. podsumowania z przeprowadzonych spotkań Zespołu ds. Rozwoju Lokalnego.

Podstawowe obszary działań w zakresie komunikacji dwustronnej i współpracy władz gminy ze społecznością lokalną to:

- informacja o postępach we wdrażaniu Strategii- mieszkańcy będą mieli możliwość uzyskania informacji o aktualnym zaawansowaniu we wdrażaniu programu bezpośrednio w Urzędzie lub poprzez stronę internetową Urzędu,
- podjęcie współpracy z mediami lokalnymi - podawanie informacji o wdrażanych projektach w mediach lokalnych przynajmniej raz w roku.

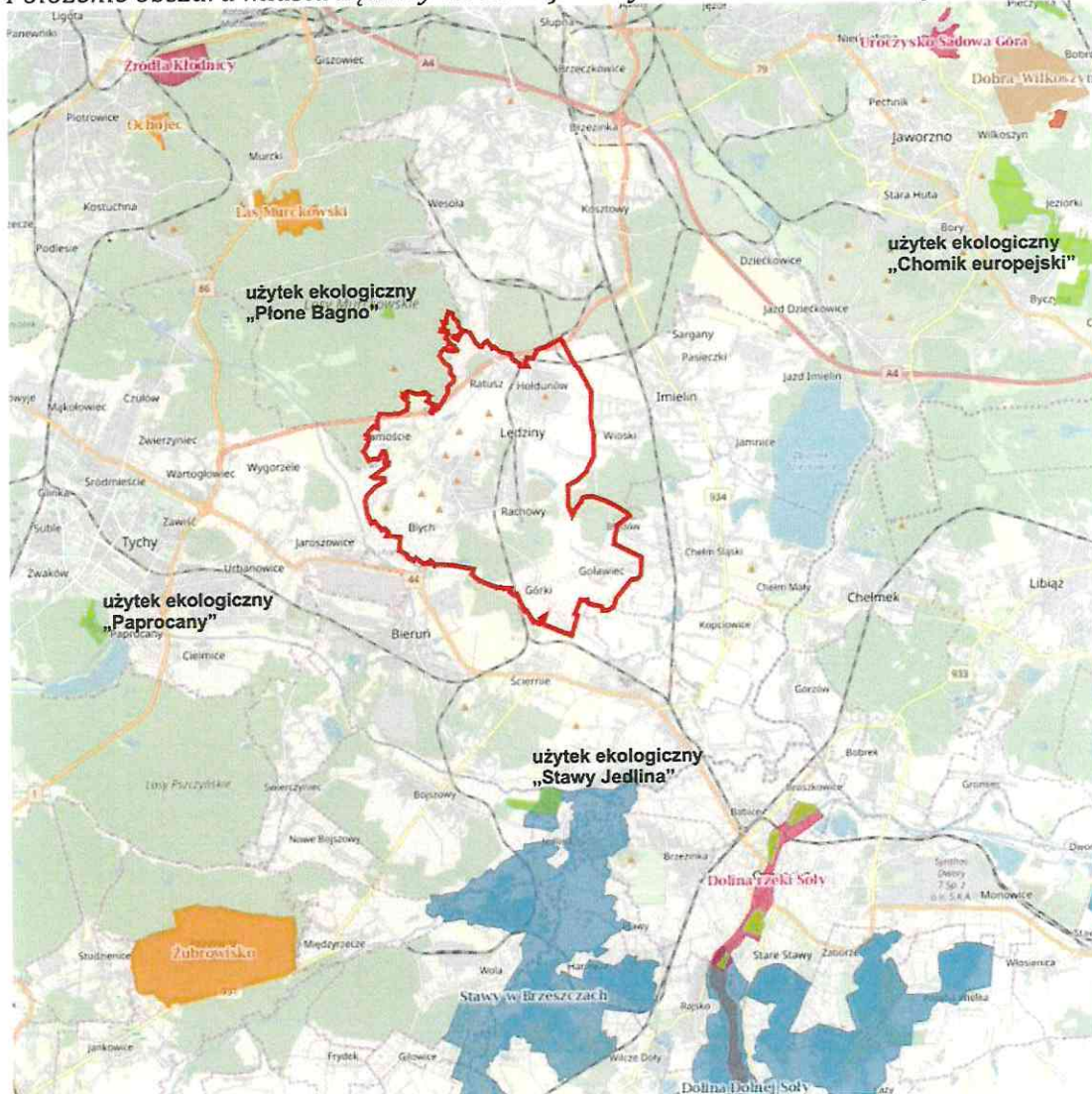
12. Potencjalne oddziaływanie dokumentu na środowisko

Obszar objęty oddziaływaniem Strategii ogranicza się swoim zasięgiem wyłącznie do granic administracyjnych miasta Łędziny.

Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Ze względu na odległość terenu miasta Łędziny od granicy państwa, nie przewiduje się oddziaływania transgranicznego o szerokim zasięgu (wykraczającego poza granice kraju). Zasięg oddziaływania Strategii będzie miał charakter lokalny, w odniesieniu do obszaru miasta.

Położenie obszaru miasta Łędziny na tle najbliższych obszarów chronionych

Źródło: Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łędziny (2019).

Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000 oraz integralność tych obszarów

Obszar objęty ustaleniami Studium nie koliduje z obszarami europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000 – Lędziny znajdują się całkowicie poza zasięgiem wyznaczonych i planowanych do powołania obszarów NATURA 2000.

Najbliższym obszarem Natura 2000 wymienionym w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2011 roku Nr 25, poz. 133 z późniejszymi zmianami) jest obszar Stawy w Brzeszczach PLB120009 znajdujący się w odległości około 4,5 km od terenu miasta. Pozostałe obszary sieci Natura 2000 (zarówno ostoje ptasie jak i siedliskowe) znajdują się w jeszcze większej odległości od granic miasta Lędziny.

**Uzasadnienie do projektu uchwały
w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta Łęczyny do roku 2030**

Zgodnie z art.18 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 poz 713 z późn. zm.) oraz art. 3 pkt 3, art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 z późn. Zm.) do wyłącznej właściwości rady gminy należy uchwalenie programów gospodarczych.

Dokument Strategii Rozwoju Miasta Łęczyny do 2020, przyjęty Uchwałą nr XL/266/08 Rady Miasta Łęczyny z dnia 29.12.2008 oraz zaktualizowany Uchwałą nr XLVI/351/14 Rady Miasta Łęczyny z dnia 27.03.2014 w sprawie przyjęcia aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Łęczyny do 2020 roku) stanowi główny i nadrzędny dokument planistyczny w hierarchii planów i programów wdrażanych przez Miasto Łęczyny. Zapisane w dokumencie priorytety i cele strategiczne koncentrowały się przede wszystkim na kwestiach infrastrukturalnych.

Obecnie, z uwagi na fakt, że mija rok 2020, wskazany w dokumencie strategicznym jako końcowy rok jego obowiązywania, z inicjatywy władz Miasta podjęte zostały prace nad przygotowaniem dokumentu. Dla większości założonych w poprzedniej wersji dokumentu projektów inwestycyjnych podjęte zostały działania i znaczna ich część jest już zrealizowana.

W pracach nad strategią, w ocenie obecnego stanu miasta, w badaniach potrzeb, identyfikacji problemów oraz wypracowaniu kierunków rozwojowych, punktem wyjścia były kluczowe obszary rozwoju miasta, wypracowane na potrzeby poprzednich wersji dokumentu oraz zaktualizowane na potrzeby niniejszej jego wersji.

Konstrukcję dokumentu Strategii oparto na partycypacyjno-ekspertycznym modelu budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego – do współpracy nad tworzeniem dokumentu zaangażowano Urząd Miasta, radnych, jednostki organizacyjne, organizacje zrzeszające mieszkańców.

Zaktualizowana strategia rozwoju Łęczyn jest dokumentem definiującym priorytety i cele rozwoju miasta w perspektywie 2030 roku, zawiera również listę najważniejszych projektów strategicznych, przewidywanych do realizacji w okresie obowiązywania Strategii. Rozwinięciem zapisów strategii będą programy wdrożeniowe zawierające bardziej szczegółowe i konkretne projekty.

Podinspektor
Wydział Spraw Społecznych

Krzysztof Tworek

Główny Specjalista
Wydział Spraw Społecznych

mgr Agnieszka Wyderka-Dyjeńska